

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Кафедра теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Г. В. Музиченко

«22» грудня 2020 року

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 017 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

РІВЕНЬ ОСВІТИ: ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ)

НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО СТУПЕНЮ:

ДОКТОР ФІЛОСОФІЇ

Розроблено проектною групою у складі:

Джуринський Петро Борисович, доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації;

Башавець Наталія Андріївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін;

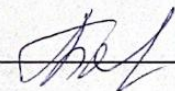
Чустрак Анатолій Петрович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри гімнастики та спортивних єдиноборств;

Воробйова Софія Володимирівна, асистент кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін.

Програму розглянуто на засіданні кафедри теорії і методики фізичної культури та спортивних дисциплін

Протокол від 17 листопада 2020 року № 5

Завідувач кафедри теорії і методики
фізичної культури

та спортивних дисциплін Н. А. Башавець

Схвалено науково-методичною комісією Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

Протокол від ____ грудня 2020 року № ____

Голова науково-методичної комісії Т. Ю. Осипова

Учений секретар науково-
методичної комісії

 О. А. Галіцан

Завідувач відділу аспірантури
і докторантури

 І. А. Хижняк

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма орієнтована на підготовку до фахового вступного іспиту з галузі знань 1 освіта / педагогіка спеціальність 017 фізична культура і спорт для підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем.

Зміст програми охоплює в повному обсязі основні категорії психології, поняття, терміни, факти, передбачає структурування і розподіл навчального матеріалу за такими основними розділами: «Теоретико-методичні основи фізичної культури і спорту», «Фізична культура і спорт різних груп населення», «Основи спортивного тренування».

Здобувач повинен **знати**:

- стан і динаміку об'єктів діяльності, виявляти актуальні проблеми і ставити конкретні завдання їх вирішення;
- актуальні проблеми і ставити конкретні завдання їх вирішення у сфері фізичної культури і спорту;
- передовий педагогічний досвід фізкультурно-оздоровчої та підготовчо-змагальної діяльності;
- особливості організаційного-управлінської діяльності в галузі фізичної культури і спорту;
- сучасні технології, засоби і методи підготовки спортсменів високого класу та оцінювати ефективність їх застосування;
- як коригувати тренувальне і змагальне навантаження на основі контролю стану спортсмена, застосування індивідуального підходу в навчально-тренувальній та змагальній діяльності;
- як використовувати результати лікарського контролю в навчально-тренувальній та змагальній діяльності на різних етапах підготовки спортсменів;
- як проводити спортивний відбір на різних етапах спортивного тренування; – ключові поняття і терміни теорії і методики фізичної культури і спорту;
- технології дистанційного навчання; – особливості річного, місячного та тижневого планування;

- особливості спортивної підготовки спортсменів;
- методики з розвитку фізичних якостей;

вміти:

- користуватися методологічними концептами підготовки у фізичній культурі і спорті;
- використовувати спеціалізовану наукову літературу українською мовою та іноземною мовою, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту іноземною мовою;
- застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості тренувального процесу;
- застосовувати наукові методи та сучасні методики їх вирішення;
- організувати збір, обробку, систематизацію та аналіз даних наукових досліджень;
- застосовувати методи організації проведення занять;
- застосовувати методи навчання відповідно до поставлених завдань;
- формувати понятійний апарат дослідження;
- застосовувати технології інтерактивного навчання;
- застосовувати інформаційні технології;
- аналізувати проблеми з фізичної підготовки і розвитку фізичних якостей;
- застосовувати засоби і методи з формування фізичної культури особистості;
- володіти технологіями здорового способу життя і здоров'язбереження;
- володіти методами фізичної реабілітації спортсменів;
- користуватися методами відновлення психологічного стану спортсменів;
- володіти функціями управління у сфері фізичного виховання і спорту.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК3. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК4. Здатність працювати автономно

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)

СК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем фізичної культури та спорту та / або практики і на межі предметних галузей.

СК2. Здатність критично оцінювати результати науково-дослідної роботи, визначати перспективи подальших наукових розвідок.

СК3. Здатність розробляти та реалізувати проекти, включаючи власні дослідження, та презентувати їх державною та іноземною мовою.

СК4. Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження.

СК5. Здатність до саморозвитку і самовдосконалення протягом життя, оцінки рівню власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК6. Дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики, міжкультурної толерантності та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 017 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

Модуль 1 Теоретико-методичні основи фізичної культури і спорту

Тема 1. Теоретичні основи фізичної культури і спорту

Роль і місце фізичної культури і спорту в формуванні особистісних якостей. Завдання, зміст і шляхи патріотичного, морального, правового та естетичного виховання на заняттях в галузі фізичної культури і спорту . Форми побудови занять фізичними вправами. Загальна характеристика форм побудови

занять. Зміст і структура занять урочного типу. Загальна характеристика занять неурочного типу.

Тема 2. Методичні основи фізичної культури і спорту

Сучасні уявлення про класифікації методів. Вихідні поняття: «метод», «методичний прийом», «методика», «методичний підхід», «методичне направлення». Методи спрямовані здобуття знань та оволодіння і вдосконалення рухових навичок та вмінь. Зміст і характеристика методичних принципів. Характеристика принципів, що виражають специфічні закономірності занять фізичними вправами. Методи формування фізичної культури особистості.

Тема 3. Планування та моделювання у фізичній культурі та спорті

Поняття про планування, його види і зміст. Поняття контролю та обліку. Вимоги до контролю та обліку у фізичній культурі і спорті. Багаторічне (перспективне) планування тренування. Річний план тренування, його зміст та методика складання. Місячне (мезоциклове) та тижневе (мікроциклове) планування.

Тема 4. Основи наукових досліджень у фізичній культурі та спорті

Педагогічний експеримент. Емпіричні методи досліджень у фізичній культурі і спорті. Методи дослідження фізичного розвитку, фізичної підготовленості, функціонального стану організму осіб, які займаються фізичною культурою та спортом.

Модуль 2 Фізична культура і спорт різних груп населення

Тема 5. Особливості фізичної культури та спорту різних груп населення

Фізичне виховання у системі виховання дітей дошкільного періоду. Вікові особливості, завдання, форми фізичного виховання у сім'ї та дошкільних закладах. Завдання, організація та особливості фізичного виховання учнів молодших класів. Завдання, організація та особливості фізичного виховання учнів середніх класів. Завдання, організація та особливості фізичного виховання студентської молоді. Особливості організації і методики занять з

фізичного виховання у закладах вищої освіти. Програмно-нормативне, організаційне й ресурсне забезпечення фізкультурної освіти студентів. Професійна-прикладна фізична підготовка, її особливості.

Тема 6. Теоретичні засади здорового способу життя

Значення рухової активності у різних вікових періодах. Роль рухової активності в профілактиці хронічних неінфекційних захворювань. Наслідки обмеження рухової активності людини. Методи визначення рухової активності людини. Раціональне харчування як фактор здорового способу життя.

Тема 7. Наукові основи оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення

Місце рекреації у фізичному вихованні різних груп населення. Принципи, функції, відмінні особливості фізичної рекреації та їх характеристика. Система оздоровчо-рекреативної оздоровчої активності: мета, функції та структура. Загальна характеристика оздоровчого фітнесу, його завдання. Сучасні технології з оздоровчого та спортивного фітнесу. Особливості професійної діяльності фахівців із оздоровчого фітнесу.

Модуль 3 Основи спортивного тренування

Тема 8. Основи загальної теорії підготовки спортсменів

Система підготовки спортсменів в олімпійських видах спорту. Особливості адаптації спортсмена до зовнішніх і внутрішніх чинників. Теорія і методика спортивного тренування. Технічні характеристики спортивних споруд у ігрових видах спорту. Еволюція розвитку гімнастичних систем. Особливості техніки в спортивному плаванні. Методи розвитку фізичних якостей в легкій атлетиці.

Тема 9. Види підготовки спортсменів. Рухові якості та основи методики їх розвитку

Характеристика основних видів підготовки спортсменів. Характеристика допоміжної та спеціальної фізичної підготовки. Технічна підготовка та її зміст, засоби контролю. Особливості тактичної підготовки спортсменів. Завдання та напрямки психологічної підготовки спортсменів. Фізичні якості спортсменів:

швидкість, витривалість, сила, спритність та гнучкість, види та фактори, що обумовлюють їх розвиток.

Тема 10. Управління, контроль, моделювання та прогнозування у спорті

Теорія управління у процесі спортивного тренування. Умови здійснення та види управління в системі підготовки спортсменів. Етапне, поточне та оперативне управління в системі спортивної підготовки. Види і документи планування у спортивному тренуванні. Загальні положення моделювання у спорті. Види моделей та їх використання в системі управління підготовки спортсменів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90–100 А)	Здобувач має ґрунтовні знання про стан і динаміку об'єктів діяльності, актуальні проблеми і ставити конкретні завдання їх вирішення у сфері фізичної культури і спорту, передовий педагогічний досвід фізкультурно-оздоровчої та підготовчо-змагальної діяльності, особливості організаційного-управлінської діяльності в галузі фізичної культури і спорту. На високому рівні визначає сучасні технології, засоби і методи підготовки спортсменів високого класу та оцінює ефективність їх застосування, коригує тренувальне і змагальне навантаження на основі контролю стану спортсмена, використовує результати лікарського контролю в навчально- тренувальній та змагальній діяльності на різних етапах підготовки спортсменів; проводить спортивний відбір на різних етапах спортивного тренування; ключові поняття і терміни теорії і методики фізичної культури і спорту; технології дистанційного навчання; особливості річного, місячного та тижневого планування; особливості спортивної підготовки спортсменів; методики з розвитку фізичних якостей;

	<p>Усні відповіді повні, логічні й обґрунтовані.</p> <p>На високому рівні вміє: користуватися методологічними концептами підготовки у фізичній культурі і спорті; використовувати спеціалізовану наукову літературу українською мовою та іноземною мовою, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту іноземною мовою; застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості тренувального процесу; застосовувати наукові методи та сучасні методики їх вирішення; організовувати збір, обробку, систематизацію та аналіз даних наукових досліджень; застосовувати методи організації проведення занять; застосовувати методи навчання відповідно до поставлених завдань; формувати понятійний апарат дослідження; застосовувати технології інтерактивного навчання; аналізувати проблеми з фізичної підготовки і розвитку фізичних якостей; застосовувати засоби і методи з формування фізичної культури особистості; володіти технологіями здорового способу життя і здоров'язбереження; володіти методами фізичної реабілітації спортсменів; користуватися методами відновлення психологічного стану спортсменів; володіти функціями управління у сфері фізичного виховання і спорту.</p>
<p>Добре (74–89 В)</p>	<p>Здобувач має достатні знання про стан і динаміку об'єктів діяльності, актуальні проблеми і ставити конкретні завдання їх вирішення у сфері фізичної культури і спорту, передовий педагогічний досвід фізкультурно-оздоровчої та підготовчо-змагальної діяльності, особливості організаційно-управлінської діяльності в галузі фізичної культури і спорту, визначає сучасні технології, засоби і методи підготовки</p>

спортсменів високого класу та оцінює ефективність їх застосування, коригує тренувальне і змагальне навантаження на основі контролю стану спортсмена, використовує результати лікарського контролю в навчально- тренувальній та змагальній діяльності на різних етапах підготовки спортсменів; проводить спортивний відбір на різних етапах спортивного тренування; ключові поняття і терміни теорії і методики фізичної культури і спорту; технології дистанційного навчання; особливості річного, місячного та тижневого планування; особливості спортивної підготовки спортсменів; методики з розвитку фізичних якостей;

Усні відповіді повні, логічні й обґрунтовані.

На достатньому рівні володіє **вміннями** користуватися методологічними концептами підготовки у фізичній культурі і спорті; використовувати спеціалізовану наукову літературу українською мовою та іноземною мовою, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту іноземною мовою; застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості тренувального процесу; застосовувати наукові методи та сучасні методики їх вирішення; організовувати збір, обробку, систематизацію та аналіз даних наукових досліджень; застосовувати методи організації проведення занять; застосовувати методи навчання відповідно до поставлених завдань; формувати понятійний апарат дослідження; застосовувати технології інтерактивного навчання; аналізувати проблеми з фізичної підготовки і розвитку фізичних якостей; застосовувати засоби і методи з формування фізичної культури особистості; володіти технологіями здорового способу життя і здоров'язбереження; володіти методами фізичної реабілітації спортсменів;

	<p>користуватися методами відновлення психологічного стану спортсменів; володіти функціями управління у сфері фізичного виховання і спорту.</p>
<p>Задовільно (60–73 D)</p>	<p>Здобувач має недостатні знання про стан і динаміку об'єктів діяльності, актуальні проблеми і ставити конкретні завдання їх вирішення у сфері фізичної культури і спорту, передовий педагогічний досвід фізкультурно-оздоровчої та підготовчо-змагальної діяльності, особливості організаційного-управлінської діяльності в галузі фізичної культури і спорту, визначає сучасні технології, засоби і методи підготовки спортсменів високого класу та оцінює ефективність їх застосування, коригує тренувальне і змагальне навантаження на основі контролю стану спортсмена, використовує результати лікарського контролю в навчально- тренувальній та змагальній діяльності на різних етапах підготовки спортсменів; проводить спортивний відбір на різних етапах спортивного тренування; ключові поняття і терміни теорії і методики фізичної культури і спорту; технології дистанційного навчання; особливості річного, місячного та тижневого планування; особливості спортивної підготовки спортсменів; методики з розвитку фізичних якостей;</p> <p>Усні відповіді не повні, здобувач вищої освіти ускладнюється в їх обґрунтуванні.</p> <p>На задовільному рівні володіє вміннями користуватися методологічними концептами підготовки у фізичній культурі і спорті; використовувати спеціалізовану наукову літературу українською мовою та іноземною мовою, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту іноземною мовою; застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості тренувального процесу; застосовувати наукові методи</p>

	<p>та сучасні методики їх вирішення; організувати збір, обробку, систематизацію та аналіз даних наукових досліджень; застосовувати методи організації проведення занять; застосовувати методи навчання відповідно до поставлених завдань; формувати понятійний апарат дослідження; застосовувати технології інтерактивного навчання; аналізувати проблеми з фізичної підготовки і розвитку фізичних якостей; застосовувати засоби і методи з формування фізичної культури особистості; володіти технологіями здорового способу життя і здоров'язбереження; володіти методами фізичної реабілітації спортсменів; користуватися методами відновлення психологічного стану спортсменів; володіти функціями управління у сфері фізичного виховання і спорту.</p>
<p>Незадовільно (35-59 FX)</p>	<p>Здобувач вищої освіти має фрагментарні знання про стан і динаміку об'єктів діяльності, актуальні проблеми і ставити конкретні завдання їх вирішення у сфері фізичної культури і спорту, передовий педагогічний досвід фізкультурно-оздоровчої та підготовчо-змагальної діяльності, особливості організаційного-управлінської діяльності в галузі фізичної культури і спорту, визначає сучасні технології, засоби і методи підготовки спортсменів високого класу та оцінює ефективність їх застосування, коригує тренувальне і змагальне навантаження на основі контролю стану спортсмена, використовує результати лікарського контролю в навчально-тренувальній та змагальній діяльності на різних етапах підготовки спортсменів; проводить спортивний відбір на різних етапах спортивного тренування; ключові поняття і терміни теорії і методики фізичної культури і спорту; технології дистанційного навчання; особливості річного, місячного та тижневого</p>

планування; особливості спортивної підготовки спортсменів;
методики з розвитку фізичних якостей;

Усні відповіді часткові, не обґрунтовані.

Не володіє **вміннями** користуватися методологічними концептами підготовки у фізичній культурі і спорті; використовувати спеціалізовану наукову літературу українською мовою та іноземною мовою, здатний до підготовки та редагування текстів професійного змісту іноземною мовою; застосовувати сучасні методики і технології, в тому числі і інформаційні, для забезпечення якості тренувального процесу; застосовувати наукові методи та сучасні методики їх вирішення; організовувати збір, обробку, систематизацію та аналіз даних наукових досліджень; застосовувати методи організації проведення занять; застосовувати методи навчання відповідно до поставлених завдань; формувати понятійний апарат дослідження; застосовувати технології інтерактивного навчання; аналізувати проблеми з фізичної підготовки і розвитку фізичних якостей; застосовувати засоби і методи з формування фізичної культури особистості; володіти технологіями здорового способу життя і здоров'язбереження; володіти методами фізичної реабілітації спортсменів; користуватися методами відновлення психологічного стану спортсменів; володіти функціями управління у сфері фізичного виховання і спорту.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Ажиппо О. Ю. Вступ до вищої фізкультурної освіти: навч. посіб. Х. : Точка, 2014. 244 с.
2. Андрєєва О. В. Фізична рекреація різних груп населення К. : ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2014. 280 с.
3. Вступ до спеціальностей галузі «Фізичне виховання і спорт» : підручник. / Герцик М. С., Вацеба О. М. Харків: «ОВС», 2005. 240 с.
4. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання : навч. посіб. / О.М. Худолій. 2-е вид., випр., Харків: «ОВС», 2008. 406 с.
5. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді : навч. посіб. / Круцевич Т. Ю., Воробйов М. І., Безверхня Г. В. К. : Олімп. Л-ра, 2011. 224 с.
6. Круцевич Т. Ю. Методы исследования индивидуального здоровья детей и подростков в процессе физического воспитания : навч. посібник. Киев., 1999. – 232 с.
7. Круцевич Т. Ю., Пангелова Н. Є., Кривчикова О. Д. Теорія і методика фізичного виховання. Т.1. : підручник. Київ : Олімпійська література, 2017. 384 с.
8. Джуринський П. Б. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів фізичної культури до здоров'язбережувальної професійної діяльності : [монографія] Одеса : В-во ТОВ "Лерадрук", 2012. 422 с.
9. Джуринський П. Б. Теорія і методологія здоров'язбережувальної професійної підготовленості майбутніх учителів фізичної культури : [монографія] Одеса : В-во ТОВ "Лерадрук", 2012. 324 с.
10. Теория и методика обучения предмету «Физическая культура» : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Ю. Д. Железняк, В. М. Минбулатов. 2-е изд., стер. М. : ИЦ «Академия», 2006. 272 с.
11. Теория и методика физической культуры: Учебник / Под. Ред. Проф. Ю.Ф. Курамшина. 4-е изд., стереотип. М.: Советский спорт, 2010.464 с.

Допоміжна

1. Ареф'єв В. Г. Практикум учителя фізичної культури: метод. посіб. для студ. навч. закл. II-IV рівнів акр. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2014. 400 с.

2. Белова Л. В. Подготовка будущих специалистов по физической культуре к осуществлению здоровьесберегающей педагогической деятельности: дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.08 Ставрополь, 2011. 200 с.

3. Управління сферою фізичного виховання і спорту: навч. посіб. Дрогобич. Коло: 2009. 224 с.

Інтернет ресурси

1. Бібліотека Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д.Ушинського (м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 36)

2. Одеська державна наукова бібліотека імені М. Горького (м. Одеса, вул. Пастера,13)

3. Електронні бібліотеки:

[http // www.koob.ru](http://www.koob.ru)

[http // www.psy.pu.ru](http://www.psy.pu.ru)

[http // www. e-catalog.name](http://www.e-catalog.name)

